KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

U-kirjelmä 16/2026 – Kuntaliiton lausunto

Ympäristövaliokunta 6.3.2026

Vesa Peltola

Yleisiä huomioita

- Kunta-alan näkemyksen kuuleminen Suomen kannan eduskuntakäsittelyssä on ilahduttavaa (EU-sääntely vaikuttaa suuresti kuntiin)
- Kuntaliitto yhtyy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että ehdotuksesta puuttuva vaikutusten arviointi on valitettavaa.
- Suomen kannanotossa tulee ottaa huomioon, että EU:lla ei ole tavallisessa järjestyksessä toimivaltaa säätää kaavoituksesta.
  - Kuntaliitto (KL): Suomen kannassa olisi hyvä tuoda vahvemmin esiin, että komission esittämää arviota tavallisesta säätämisjärjestyksestä määräenemmistöpäätöksellä voidaan pitää perusteltuna vain, mikäli ehdotuksella ei ole vaikutuksia kaavoitukseen.
- Jos toimeenpanossa tullaan nojaamaan Luvat ja valvonta -palvelukerrokseen entistä vahvemmin, sen kehittämisessä on huomioitava myös kunnat paremmin.
  - KL: Luvat ja valvonta –palvelu on tärkeää toteuttaa niin, että se huomioi kunnissa jo käytössä olevat digitaaliset palvelut (ohjaaminen muiden viranomaisten palveluihin).

Yksityiskohtaisia huomioita 1 (2)

- Erittäin tärkeä yleinen etu (16f)
  - Soveltamisala laajenee verkkoinfraan → KL: Varovaisuusperiaate huomioon
- Hiljainen hyväksyntä
  - KL: Pitäisi vaikuttaa siihen, että hiljaista hyväksyntää ei oteta käyttöön monimutkaisissa lupa-asioissa (esim. rakentamisluvat, ympäristöluvat, poikkeaminen luonnonsuojelusta)
  - Huom! Jos hiljainen hyväksyntä tulee kansalliseen lainsäädäntöön (PeVL 6/2026), esim. hallintolaissa, tuleeko EU-säädöksistä yhä suurempi osa suoraan sovellettavaksi?
- Uusiutuvan energian nopean kehittämisen alueet (15c artikla)
  - KL: Muutoksella ei saa olla vaikutusta kuntien kaavoitukseen tai kaavoissa asetettaviin ympäristörajoituksiin
- Yleisön osallistuminen (15d artikla)
  - KL: Voisi olla vapaaehtoiselta pohjalta mahdollista hallitusti

Yksityiskohtaisia huomioita 2 (2)

- Lupamenettelyn organisointi ja pääperiaatteet (16 artikla)
  - KL: Portaali ei yksin riitä: ”Jäsenvaltioille tulisi varata riittävä aika portaalin **ja vaadittavien yhteyksien** toteuttamiselle.”
- Uusiutuvan energian hankkeiden päivittämistä koskevan lupamenettelyn nopeuttaminen (16c artikla) ja laitosten hybridisaatio (16 j)
  - KL: Ei saa rajoittaa kunnan maankäytön kehittämistä olemassa olevan uusiutuvan energian hankkeiden läheisyydessä
- Aurinkoenergialaitteiden asentamista koskeva lupamenettely (16d artikla)
  - KL: Jos viranomaisvalvonta poistuu kokonaan, max. 100 kW aurinkoenergiahankkeen laadunvarmistus vaikeutuu
- Sähkömarkkinadirektiivi ja kaasumarkkinadirektiivi
  - KL: soveltuvin osin hiljaisesta hyväksynnän ja digitaalisen asiointikanavan huomiot

KUNTALIITTO | Kommun-förbundet